

ségű határozat). A rendelkező rész értelmében kellett határozni, mert a panaszosnak felelősségében előadott ama védekezésével szemben, hogy a D. Bank részvénytársasággal kötött értékpapírügyletekről külön lajstromkönyvet vezetett és abban az értékpapírforgalmiadót is leróta, az ennek igazolásául szolgáló könyvek azonban a panaszolt értékpapírforgalmiadó kirovásának alapjául szolgáló hivatalos lelet felvétele alkalmával, 1928. évi április hó 28-án már feltalálhatók nem voltak, sem a megtámadott határozatban, sem a felterjesztett iratokban hitelt érdemlő, ellenkező adatok rendelkezésre nem állanak. A kiszabás alapjául szolgáló hivatalos lelet szerint is az 1923. évi december hó 20-tól kezdődőleg 1924. évi május hó 28-ig kötött ügyletek a tárgyai a panaszolt értékpapírforgalmi adónak. Az 1900. évi XI. t.-c. 32. §-a értelmében az értékpapírforgalmi ügyletekkel iparszerűen foglalkozók az általuk kötelezőleg vezetendő naplókat és lajstromokat három éven át kötelesek csupán megőrizni, amiből nyilván következik, hogy a panaszos a panaszolt értékpapírforgalmi adó kirovásának alapjául szolgáló 1928. évi április hó 28-án felvett hivatalos lelet felvétele alkalmából már többé az 1923. évi december hó 20-tól 1924. évi május hó végéig kötött ügyletekről vezetett lajstromokat a törvény alapján sem volt köteles megőrizni és így abból a körülményből, hogy ezekre az ügyletekre nézve a lajstromok felmondását és értékpapírforgalmi adó lerovását a lajstromok felmutatásával igazolni nem tudta, semmiféle joghátrány sem keletkezik, tehát az ügyletek után a felvett hivatalos lelet alapján értékpapírforgalmi adó fizetésére sem kötelezhető és pedig annál kevésbé, mert a könyvek vagy lajstromok felmutatásának elmulasztásából eredő joghátrány csak addig terheli a kötelezett feleket, amíg a törvény szerint a megőrzési és felmutatási kötelezettség fennáll.

Az előzetesen befizetendő illeték után késedelmi kamat az előzetes befizetésre megszabott határidőtől kezdve jár (1739. sz. elvi jelentőségű határozat). Az 1920:XXXIV. t.-c. 50. §. (1.) bekezdésében foglalt jogszabály szerint, ha a fél illetéktartozását a megállapított határidőben meg nem fizeti, a határidő utolsó napjától a befizetés napjáig késedelmi kamatot köteles fizetni. A késedelmi kamat mértékét az 1924:IV. t.-c. 2. §-ának kiegészítő részeként a törvényhez csatolt a) melléklet B. I. pontjában foglalt törvényes felhatalmazás alapján kibocsátott 1924. évi 5001. P. M. sz. rendelet 20. §. (1.) bekezdése 12 %-ban állapította meg.

Az előrebocsátott törvényes rendelkezések alkalmazása szempontjából a most felülvizsgált ügyben azt a kérdést kell eldönteni, hogy az illeték fizetési határidejének melyik időpontot kell tekinteni, az 1920:XXXIV. t.-c. 48. §. (1.) bekezdésében meghatározottat vagy pedig az 1923:XXXII. t.-c. 8. §. c) pontjában a szerződésben kitüntetett vételár után járó vagyonátruházási illeték előzetes befizetésére megszabott határidőt.

A m. kir. közigazgatási bíróság az előzetes befizetés alá eső il-

illetékre nézve az utóbb idézett törvényhelyben foglalt határidőt állapítja meg a befizetés határidejéül.

Ez a törvényes rendelkezés ugyanis a szerződésben kitüntetett vételár után járó illeték befizetését a jogügylet bejelentésére kitűzött határidőn belül az ennek fizetésére kötelezett fél feltétlen köteleességévé teszi. Ennek a rendelkezésnek pedig az az okszerű következménye, hogy a köteleesség elmulasztása a mulasztáshoz kapcsolt törvényes következményeket vonja maga után, vagyis a késedelmi kamatok fizetésének kötelezettségét a fizetési határidő lejárta után.

Az 1928. XXXIV. t.-c. 48. §. (1.) bekezdésében és az 1923. XXXII. t.-c. 8. §. c) pontjában foglalt rendelkezések egymással nem ellentétesek. Az utóbbi a szerződés adatai szerint feltétlenül járó illeték haladéktalan befizetését biztosítja. Az első intézkedés pedig a szabályszerűen kiszabott illeték befizetéséről intézkedik s a gyakorlatban akkor nyert alkalmazást, ha a kiszabás alapja nem szerződés szerinti vételár vagy érték, hanem ezeknél nagyobb összeg. Ebben az esetben a befizetési határidő és az annak elmulasztásával kapcsolatos kamatfizetési kötelezettség csak a szerződési vételárat (vagy értéket) meghaladó érték után kiszabott illetékösszeg után jár.

Ezért és egyebekben a m. kir. pénzügyigazgatóság megtámadott határozatában kifejtett okoknál fogva a panasznak nem lehet helyet adni.

Több pernek egyesítése által pertársaság nem keletkezik, tehát a szegényjogos felet terhelő illetékért a nem szegényjogos fél felelősséggel nem tartozik. (Közigazgatási Bíróság 17.043/1928. szám.) A két külön keresettel megindított s a bíróság által a Pp. 223. §-a alapján közös tárgyalás és eldöntés végett egyesített perek közül a P. 12.438/1926. sz. perben fellépett felperes szegényjogon illetékmentességben részesült, míg a másik felperes illetékköteles volt. Az illetékmentesség a perek egyesítése után is fennmaradt.

Az 1914. évi XLIII. t.-c. 76. §-ának az az intézkedése, hogy ha a pertársak nem mindnyájan részesülnek szegénységi jogon való mentességben, akkor azok a felek, akik illetékmentességben nem részesülnek, kötelesek az illetéket teljes összegében leróni, nem alkalmazható úgy, hogy a perek egyesítése esetén is az egyik perben illetékmentes feleket terhelő illetéket a másik per felei leróni kötelesek, mert a pernek közös tárgyalása és eldöntés végett való egyesítése által az egyesített egyes perekben szereplő peresfelek a másik perben szereplő peres feleknek pertársaivá válnak, a pertársaság csak az egyesítés előtti külön perekben szerepelt felekre értendő.

Ezek szerint tehát panaszos, mint az egyesített két per felpereseinek képviselője, az elsőbíróság ítélete ellen, mindkét felperes nevében benyújtott felebbezésre csak az illetékmentességben nem részesülő felperes által indított per tárgyának az értéke után volt köteles a bélyegilletéket leróni. Minthogy pedig az egyesített per egész tárgya után rotta le az illetéket, azért e címen a tévesen lerótt illeték